

Pendidikan untuk semua, tiada siapa tercicir

MINDA PENDIDIK

Oleh Prof Madya Dr. Abdul Said Am-
botang & Nur Fatimah Mohamad

UB 27.10.2021 P. 05

PENDIDIKAN merupakan satu aspek yang perlu diambil perhatian oleh masyarakat di seluruh dunia sejak zaman dahulu lagi.

Antara agenda besar yang mampu mempengaruhi kualiti dan ketamadunan sesebuah bangsa di dunia adalah pendidikan.

Sekiranya tiada pendidikan, manusia akan dianggap mundur. Dalam sesebuah masyarakat, pendidikan itu diperlukan dalam sistem nilai yang mampu dikembangkan untuk menghasilkan masyarakat yang beretika tinggi dalam kehidupan.

Hal ini kerana pendidikan seharusnya menjadi penyelesaian atau solusi kepada implikasi yang melanda dalam masyarakat dan menjadi tunggak pemakin kepada masyarakat yang maju, ber-satu padu dan berdaya saing. Terdapat pepatah Inggeris mengatakan

"It takes a village to raise a child". Setiap individu merupakan pendidik dan seharusnya menggalas tanggungjawab ini bersama-sama demi masa depan negara. Hal ini kerana pendidikan merupakan asas pembangunan dan perkembangan individu.

Selain itu pendidikan juga dapat menjamin penghasilan sumber manusia untuk memenuhi pelbagai sektor dalam sesebuah negara.

Pendidikan Malaysia juga menyokong pengisytiharan UNESCO iaitu "Education for All" dan agenda "No Child Left Behind" untuk tujuan pembangunan lestari.

Di Malaysia, falsafah pendidikan merupakan nadi kepada pelaksanaan pendidikan kebangsaan iaitu

sebagai dasar, hala tuju dan panduan kepada segala usaha yang dilakukan dalam sistem pendidikan, seterusnya bagi peningkatan mutu pendidikan negara setaraf dengan negara luar.

Falsafah Pendidikan Kebangsaan (FPK) merupakan tonggak kepada sistem Pendidikan Kebangsaan.

FPK mempunyai gambaran cita-cita dan hala tuju kepada semua usaha dan perjuangan rakyat Malaysia melalui proses Pendidikan.

Menurut Falsafah Pendidikan Negara, pendidikan di Malaysia adalah satu usaha berterusan ke arah memperkembangkan lagi potensi individu secara menyeluruh dan bersepadu untuk mewujudkan insan yang seimbang dan harmonis dari segi intelek, rohani, emosi dan jasmani berdasarkan kepercayaan dan kepatuhan kepada Tuhan.

Usaha ini adalah bertujuan melahirkan rakyat Malaysia yang berilmu pengetahuan, berketrampilan, berakhlak mulia, bertanggungjawab dan berkeupayaan mencapai kesejahteraan diri serta memberi sumbangan terhadap keharmonian dan kemakmuran masyarakat dan negara.

Sistem pendidikan negara menjurus kearah melahirkan individu yang perlu mempunyai pencapaian akademik yang cemerlang di samping perkembangan rohani dan emosi iaitu aspek personaliti yang sihat supaya mereka mampu memberi sumbangan kepada kesejahteraan serta kemajuan bangsa dan negara.

Selaras dengan perkembangan ekonomi yang kian maju, Malaysia memerlukan lebih ramai tenaga manusia yang cergas dan mempunyai latar belakang pendidikan yang cemerlang dan tinggi selaras dasar Falsafah Pendidikan Kebangsaan.

Kerajaan telah menambah-

baik sistem Pendidikan negara secara menyeluruh dari peringkat prasekolah ke peringkat universiti.

Sehubung dengan itu aspek pendidikan ini memainkan peranan penting untuk menajayakan masa depan negara. Antara Langkah yang telah diambil oleh kerajaan ialah transformasi dari Kurikulum Bersepadu Sekolah Rendah ke Kurikulum Standard Sekolah Rendah mulai tahun 2011.

Tambahan pula, kerajaan terus menyediakan peruntukan yang terbesar sehingga melebihi 16% daripada jumlah bajet, kepada Kementerian Pendidikan pada setiap tahun. Peruntukan ini menunjukkan komitmen Kerajaan terhadap pendidikan sebagai satu daripada keutamaan negara.

Pada realitinya, memang tidak dapat dinafikan bahawa isu kemiskinan merupakan salah satu faktor utama yang menyebabkan berlakunya jurang pendidikan di negara kita.

Meskipun pihak kerajaan sentiasa mengambil langkah proaktif dalam membendung isu ini, namun masalah ini kerap membelenggu masyarakat pada zaman kini. Keciciran kanak-kanak yang tinggal di luar bandar dari pelbagai aspek merupakan faktor kemiskinan yang dihadapi oleh mereka.

Kebanyakan mereka juga tidak mampu untuk mendapatkan kemudahan yang disediakan oleh kerajaan disebabkan hidup mereka dalam keadaan miskin.

Pelajar yang tinggal di luar bandar sering dikaitkan dengan tahap pendidikan rendah. Dalam konteks ini, terdapat persoalan mengapa wujudnya jurang pencapaian di antara pelajar sekolah luar bandar dan pelajar sekolah bandar selain kemiskinan menjadi faktor utama.

Jurang pencapaian pel-

ajar merujuk kepada kesukaran menguasai 3M iaitu membaca, menulis dan mengira. Kegagalan untuk mencapai standard minimum menyebabkan pelajar berisiko tinggi untuk cicir daripada sistem pendidikan.

Kemiskinan keluarga merupakan faktor keciciran pendidikan dalam kalangan masyarakat luar bandar.

Terdapat beberapa peluang pendidikan yang ditawarkan oleh kerajaan, swasta, badan NGO dan persendirian untuk mencungkil kemahiran dan bakat yang terdapat dalam setiap murid untuk mengelakkan keciciran murid dalam pembelajaran.

Langkah ini bertujuan untuk membantu pelajar-pelajar miskin di bawah Pelan Induk Pembangunan Pendidikan (2006-2010).

Hal ini menunjukkan terdapat banyak lagi kos yang perlu ditanggung oleh kerajaan dalam mengatasi masalah kemiskinan ini.

Sehubungan dengan itu, kebanyakan lokasi tempat tinggal pelajar di luar bandar terletak di kawasan pendalaman menyukarkan mereka untuk pergi ke sekolah disebabkan kemudahan pengangkutan dan infrastruktur di kawasan luar bandar yang kurang memuaskan.

Hal ini menyebabkan mobiliti pelajar untuk ke sekolah terjejas. Kementerian Pendidikan Malaysia telah mengambil inisiatif untuk membangunkan kemudahan infrastruktur dan kemudahan pendidikan khususnya di luar bandar terutama kawasan Sabah dan Sarawak untuk memastikan semua sekolah mempunyai prasarana mengikut standard minimum.

Bantuan telah dihususkkan kepada pelajar miskin untuk mengurangkan isu keciciran pelajar.

Selain itu, antara cabaran Kementerian Pendidikan Malaysia untuk memastikan

pendidikan untuk semua ialah isu keciciran pelajar dari kalangan kaum minoriti masyarakat Orang Asli.

Untuk mencapai hasrat kerajaan dalam Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025, pihak KPM telah bekerjasama dengan Jabatan Hal Ehwal Orang Asli dalam usaha merapatkan jurang pendidikan dalam kalangan pelajar di negara ini dan bertanggungjawab untuk memajukan masyarakat Orang Asli dalam pendidikan.

Masalah jurang pendidikan ini sepatutnya dapat diatasi sekiranya kerajaan mengambil langkah proaktif dan usaha bagi membantu masyarakat luar bandar keluar dari kepompong kemiskinan melalui pendidikan.

Bantuan Kumpulan Wang Amanah Pelajar Miskin (KWAPM) sejak tahun 2017 telah disemak semula untuk memastikan sistem penyaliran bantuan kepada kumpulan sasar adalah lebih cekap dan berkesan.

Langkah ini merupakan salah satu cara mengurangkan beban keluarga dalam aspek perbelanjaan pendidikan bagi masyarakat luar bandar serta memberi bantuan kepada pelajar miskin supaya mereka tidak tercicir dalam meneruskan persekolahan selaras dengan pelaksanaan kerajaan juga berusaha untuk menaikkan taraf Pendidikan setiap golongan masyarakat dengan mempertingkatkan keupayaan sekolah berkonsepkan sekolah bestari dan bersepadu selaras dengan dasar Pendidikan yang diju-lang oleh kerajaan.

Selain itu, Jabatan Pendidikan Khas telah melancarkan 'program outreach' iaitu satu perkhidmatan bergerak untuk mengenal pasti kanak-kanak berkeperluan khas di bawala lingkungan umur pra persekolah.

Program ini bertujuan memastikan maklumat

berkaitan pendidikan khas, kebajikan murid serta hal berkenaan masalah pendengaran, pertuturan, penglihatan serta masalah pembelajaran dapat disebarkan.]

Menyediakan kemudahan dan membekalkan bantuan di semua sekolah terutamanya sekolah pendalaman untuk mengelakkan keciciran pelajar satu bantuan boleh diberi oleh pihak kerajaan.

Antara kemudahan seperti kemudahan fizikal, asrama, buku teks, perpustakaan dan bantuan makanan tambahan.

Tujuan bantuan tersebut untuk memberikan kemudahan kepada para pelajar dan membendung jurang pendidikan.

Misalnya, fungsi asrama dibina untuk memberikan kemudahan tempat tinggal yang berdekatan dengan sekolah kepada murid-murid yang miskin dan tinggal kawasan yang jauh.

Dalam isu pendidikan untuk semua, golongan pelajar Pendidikan khas juga tidak terkecuali.

Pihak Kementerian telah menyediakan prasarana pendidikan khas dengan membina sekolah pendidikan khas yang terdiri daripada sekolah rendah dan sekolah menengah serta menjalankan program pendidikan khas integrati di sekolah harian bagi membolehkan lebih ramai murid OKU mendapat pendidikan formal.

Walau bagaimanapun, sebahagian para sarjana pendidikan berpendapat bahawa ibu bapa merupakan individu yang penting dalam memastikan anak-anak mereka diberi sokongan dan bimbingan terhadap keperluan dan kepentingan pendidikan bagi membolehkan mereka keluar dari kepompong kemiskinan. Ibu bapa juga merupakan nadi utama dalam pencapaian pendidikan anak-

anak mereka. Pencapaian prestasi pelajaran yang baik merupakan harapan setiap ibu bapa untuk melihat anak-anak mereka berjaya dalam hidup mereka. Keberhasilan kejayaan pelajar merupakan aset kepada negara yang akan menerajui kepimpinan negara pada masa hadapan. Oleh itu, peranan ibu bapa sangat mempengaruhi prestasi pendidikan anak-anak sejak di peringkat sekolah rendah atau di awal pendidikan.

Usaha pasti akan membuahkan hasil jika pelbagai langkah yang efektif dan drastik dilakukan segera untuk membendung isu keciciran pelajar dalam pendidikan.

Hal ini kerana, pendidikan merupakan asas untuk mencapai hidup yang berkualiti kerana pendidikan merupakan antara petunjuk terpenting dalam kualiti hidup manusia.

Dengan adanya Pendidikan, ia dapat membantu murid membina keyakinan diri, memahami diri sendiri untuk berhadapan dengan dunianya, serta menikmati kemudahan yang terdapat dipersekitarannya.

Apa yang perlu dipastikan ialah mencapai kecemerlangan kualiti dan kejayaan hidup melalui pendidikan.]

Semua pihak seharusnya menumpukan perhatian awal terutamanya kanak-kanak atau murid dari peringkat rendah.

Kanak-kanak diutamakan kain putih yang perlu birubing untuk mencorakkan kehidupan mereka.

Kanak-kanak merupakan khazanah dunia yang paling berharga kerana wujudnya pendidikan terawal bermula dari zaman kanak-kanak.

* Penulis adalah Pensyarah Kanan dan pelajar pascasiswazah di Fakulti Psikologi dan Pendidikan, Universiti Malaysia Sabah. Boleh dihubungi melalui solat5@yahoo.com